

DECLARAȚIA

Mișcării Civice „Construim Încredere”

Cetățenii nu pot fi consultați doar pentru a fi ignorați. Lecția Baraboi ridică o întrebare fundamentală pentru întreaga reformă administrativ-teritorială.

Mișcarea Civică „**Construim Încredere**” a fost sesizată de reprezentanți ai comunității din satul **Baraboi, raionul Dondușeni**, cu privire la modul în care se desfășoară procesul de amalgamare voluntară a localităților.

Analizând documentele prezentate de cetățeni, constatăm că acest caz depășește limitele unei singure comunități. El evidențiază o problemă de principiu a actualului cadru legislativ privind amalgamarea voluntară: **cetățenii sunt consultați, dar legea nu obligă autoritățile locale să respecte voința exprimată de aceștia.**

O asemenea abordare pune sub semnul întrebării caracterul cu adevărat **voluntar** al procesului de amalgamare.

Cronologia cazului Baraboi

La **13 iunie 2026**, în satul Baraboi a fost organizată adunarea generală a cetățenilor pentru consultarea populației privind opțiunile de amalgamare voluntară, **la care au participat conform procesului-verbal și listei participanților 260 de persoane.**

În urma dezbaterilor publice, comunitatea și-a exprimat clar voința:

- opțiunea de amalgamare cu **Frasin** a fost respinsă;
- opțiunea de amalgamare cu **Târnova** a fost respinsă;
- comunitatea a susținut **în unanimitate** amalgamarea cu **satul Mihăileni**.

Ulterior, la **22 iunie 2026**, Consiliul Local a constituit grupul de lucru și, potrivit informațiilor prezentate de comunitate, a inițiat procesul de amalgamare în concordanță cu decizia adunării cetățenilor.

Cu toate acestea, doar câteva zile mai târziu, la **30 iunie 2026**, Consiliul Local a fost convocat din nou, iar potrivit informațiilor și documentelor prezentate Mișcării Civice, a fost supusă votului varianta amalgamării cu **satul Târnova** – opțiune respinsă anterior de cetățeni în cadrul adunării generale.

Totodată, comunitatea semnalează că hotărârile adoptate de Consiliul Local nu au fost publicate în termen, iar accesul cetățenilor la aceste acte a fost îngreunat.

Mișcarea Civică „**Construim Încredere**” nu se pronunță asupra legalității acestor hotărâri, aceasta fiind competența autorităților abilitate și, după caz, a instanțelor de judecată. Însă faptele prezentate demonstrează existența unei probleme sistemice care poate afecta orice comunitate din Republica Moldova.

O lacună gravă a legislației care pune sub semnul întrebării caracterul voluntar al reformei

Cazul Baraboi nu reprezintă doar o dispută locală privind alegerea unei comunități cu care urmează să fie realizată amalgamarea. El scoate în evidență o vulnerabilitate majoră a actualului cadru normativ privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale.

Legea obligă autoritățile publice locale să organizeze consultări publice și să informeze cetățenii cu privire la procesul de amalgamare. Însă, în forma sa actuală, nu obligă Consiliul Local să respecte rezultatul acestor consultări atunci când adoptă hotărârea finală privind amalgamarea.

Mai mult decât atât, această abordare este consacrată chiar de actele normative care reglementează procesul de amalgamare. Astfel, punctul 37 din Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023, prevede expres:

„Referendumul local privind amalgamarea voluntară a UAT este unul consultativ, decizia privind amalgamarea voluntară a UAT conform proiectului de decizie respectiv este luată de către consiliul local al UAT participante la procesul de amalgamare voluntară.”

Această prevedere demonstrează că, **în prezent, nici măcar rezultatul unui referendum local – cea mai puternică formă de exprimare directă a voinței cetățenilor – nu este obligatoriu pentru Consiliul Local.** Decizia finală aparține exclusiv consilierilor locali.

Prin urmare, dacă legea nu conferă caracter obligatoriu nici referendumului local, este evident că ea nu obligă Consiliul Local să respecte nici rezultatul unei adunări generale a cetățenilor sau al altor forme de consultare publică.

Cazul Baraboi demonstrează că această lacună legislativă nu este doar o problemă teoretică. Ea produce efecte concrete asupra comunităților. Cetățenii sunt invitați să participe la consultări, să dezbată și să își exprime opțiunea, însă Consiliul Local poate adopta ulterior o hotărâre diferită, fără ca legea să prevadă obligația de a respecta voința majorității comunității.

Considerăm că această situație contrazice însăși filosofia unei reforme care se declară voluntară. O reformă nu poate fi considerată voluntară dacă voința comunității are doar un caracter consultativ, iar decizia finală poate fi luată în contradicție cu opțiunea exprimată de cetățeni.

Reforma administrativ-teritorială este una dintre cele mai importante transformări instituționale ale Republicii Moldova din ultimele decenii. Succesul ei nu va fi măsurat doar prin reducerea numărului de unități administrativ-teritoriale sau prin eficiența administrativă obținută, ci și prin nivelul de încredere pe care îl vor avea cetățenii în corectitudinea acestui proces.

Participarea comunităților locale nu poate însemna doar dreptul de a fi ascultate. Participarea trebuie să însemne și obligația autorităților de a ține cont de voința exprimată de cetățeni. În caz contrar, consultările publice și chiar referendumul local riscă să devină simple formalități

procedurale, iar încrederea oamenilor în instituțiile statului și în reforma administrativ-teritorială va fi inevitabil afectată.

Dacă statul îi întreabă pe oameni ce viitor își doresc pentru comunitatea lor, răspunsul acestora trebuie să conteze. Altfel, consultarea publică nu mai reprezintă un instrument al democrației participative, ci doar o etapă formală într-un proces în care decizia este luată de alții.

În acest context, solicităm Parlamentului Republicii Moldova modificarea Legii și metodologiei privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale prin introducerea unor garanții clare pentru respectarea voinței comunităților locale.

Solicităm:

- 1. Introducerea obligației legale ca hotărârea Consiliului Local privind amalgamarea să fie adoptată în concordanță cu rezultatul consultării oficiale a comunității, în special atunci când aceasta este exprimată prin adunarea generală a cetățenilor.**
- 2. Instituirea obligației organizării unei noi consultări publice, în cazul în care Consiliul Local intenționează să adopte o soluție diferită de cea susținută anterior de comunitate.**
- 3. Introducerea posibilității de contestare și anulare a hotărârilor privind amalgamarea adoptate cu ignorarea rezultatului consultării oficiale a comunității.**
- 4. Revizuirea tuturor hotărârilor privind amalgamarea adoptate împotriva voinței exprimate de comunitățile locale.**
- 5. Consolidarea obligațiilor de transparență, astfel încât toate proiectele de decizii, hotărârile adoptate și procesele-verbale privind amalgamarea să fie publicate în termene clare și accesibile cetățenilor.**
- 6. Solicităm Cancelariei de Stat să verifice toate cazurile în care există indicii că hotărârile privind amalgamarea au fost adoptate cu încălcarea procedurilor de transparență sau fără respectarea voinței exprimate de comunitățile locale.**

Lecția Baraboi

Cazul Baraboi nu trebuie privit ca un conflict local. **El reprezintă un semnal de alarmă pentru întreaga reformă administrativ-teritorială.** Dacă dorim comunități mai puternice și administrații locale mai eficiente, trebuie să consolidăm și încrederea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor. Iar încrederea nu se construiește doar prin consultarea oamenilor.

Încrederea se construiește atunci când autoritățile respectă voința celor pe care îi reprezintă.

De aceea, Mișcarea Civică „Construim Încredere” consideră că **Legea privind amalgamarea voluntară trebuie modificată**, astfel încât consultarea comunităților locale să devină un

str. M. Kogălniceanu 86, Chișinău
office@construimincredere.md
www.construimincredere.md

instrument real de participare democratică, iar vocea cetățenilor să nu poată fi ignorată atunci când se decide viitorul localităților lor.

Iulie 2026

Mișcarea civică "Construim Încredere".